

1 EI
KÖYHYTTÄ

**KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
TAVOITTEET**

3 TERVEYTTÄ JA
HYVINVOINTIA

2 EI
NÄLKÄÄ

5 SUKUPUOLTEN
TASA-ARVO

4 HYVÄ
KOULUTUS

Kestävän kehityksen tavoitteet

Kestävän kehityksen tavoitteet (Agenda 2030) on valtioiden yhdessä sopima suunnitelma, jonka päämääränä on kääntää maapallon kehitys ihmiskunnan, ympäristön ja talouden kannalta kestäväan suuntaan vuoteen 2030 mennessä.

Tavoitteita on 17 ja niillä on yhteensä 169 tarkentavaa alatavoitetta. Yksi tärkeimmistä kestäväan kehityksen tavoitteista on köyhyyden poistaminen, mutta se ei onnistu ilman kestäväan talouskasvua sekä esimerkiksi koulutuksen ja terveydenhuollon kehittämistä. Myös ympäristön suojelu ja ilmastonmuutoksen torjuminen ovat tärkeä osa kestäväan kehitystä.

2. Ei nälkää

Maailmassa on yli 600 miljoonaa ihmistä, joilla ei ole tarpeeksi ruokaa. Tulevaisuudessa määrä voi kasvaa, ellei ruokajärjestelmiä paranneta.

Tarkoitus on tuottaa ja jakaa ruokaa niin, että se riittää kaikille, on terveellistä ja ympäristöä ei vahingoiteta. Ruoka täytyy tuottaa niin, että ympäristö säilyy hyvänä myös tuleville sukupolville.

Tarkempia tavoitteita:

- Poistaa nälkä vuoteen 2030 mennessä
- Varmistaa, että kaikilla on riittävästi ravitsevaa ja turvallista ruokaa
- Tukea viljelyä, joka suojelee luontoa ja tuottaa ruokaa tehokkaasti
- Suojella eläin- ja kasvilajeja

4. Hyvä koulutus

Jokaisella ihmisellä on oikeus oppia. Laadukas ja tasa-arvoinen koulutus kuuluu kaikille – lapsille, nuorille ja aikuisille.

Silti monissa köyhissä maissa 36 % lapsista ja nuorista ei käy koulua, ja monet aikuiset eivät osaa lukea tai kirjoittaa.

Tarkempia tavoitteita:

- Taata ilmainen ja hyvä peruskoulu ja toisen asteen koulutus kaikille vuoteen 2030 mennessä
- Opettaa taitoja, joita tarvitaan työelämässä
- Poistaa epätasa-arvo koulutuksessa ja varmistaa, että myös köyhät, tytöt ja muut heikossa asemassa olevat saavat oppia

1. Ei köyhyyttä

Maailmassa elää noin 783 miljoonaa ihmistä äärimmäisessä köyhyydessä. Se tarkoittaa, että he elävät alle 3 dollarilla päivässä (vuonna 2025).

Köyhyys ei tarkoita vain rahan puutetta. Se voi myös tarkoittaa, ettei ole tarpeeksi ruokaa, mahdollisuutta käydä koulua tai päästä lääkäriin.

Tarkempia tavoitteita:

- Poistaa äärimmäinen köyhyys vuoteen 2030 mennessä
- Vähentää köyhyydessä elävien määrää ainakin puoleen
- Varmistaa, että kaikilla on oikeus tärkeisiin peruspalveluihin, kuten koulun ja terveydenhoitoon, ja mahdollisuus omistaa esimerkiksi maata

3. Terveyttä ja hyvinvointia

Kaikkien ja kaikenikäisten ihmisten täytyy saada elää terveenä. Vaikka elinikä on monessa paikassa noussut ja äiti- ja lapsikuolleisuus on vähentynyt, hyvinvoinnin parantamiseksi on vielä paljon tehtävää.

Esimerkiksi maailmassa on noin 12 miljoonaa teiniäitiä (v. 2024), ja lähes 5 miljoonaa lasta kuolee joka vuosi ennen kuin täyttää 5 vuotta (v. 2023).

Tarkempia tavoitteita:

- Vähentää äitiyskuolemia vuoteen 2030 mennessä
- Estää vastasyntyneiden ja alle 5-vuotiaiden lasten sellaiset kuolemat, jotka on mahdollista estää
- Lopettaa mm. AIDS, tuberkuloosi ja malaria, sekä estää muiden tartuntatautien leviämistä
- Saavuttaa terveydenhuolto kaikille

5. Sukupuolten tasa-arvo

Tarkoituksena on, että tytöillä ja pojilla, naisilla ja miehillä on samat oikeudet ja mahdollisuudet elämässä.

Kun tytöt saavat käydä koulua, heitä ei syrjitä tai kohdella huonosti, ja he saavat osallistua päätöksentekoon, koko yhteiskunta voi paremmin.

Tarkempia tavoitteita:

- Lopettaa syrjintä ja väkivalta, jotka kohdistuvat tyttöihin ja naisiin
- Estää lapsiavioliitot ja pakkoavioliitot
- Antaa tytöille ja naisille mahdollisuus vaikuttaa ja olla mukana päättämässä asioista
- Taata samanlaiset terveyspalvelut kaikille

7 EDULLISTA
JA PUHDASTA
ENERGIAA

6 PUHDAS VESI
JA SANITAATIO

9 KESTÄVÄÄ
TEOLLISUUTTA,
INNOVAATIOITA JA
INFRASTRUKTUUREJA

8 IHMISARVOISTA
TYÖTÄ JA
TALOUSKASVUA

11 KESTÄVÄT
KAUPUNGIT
JA YHTEISÖT

10 ERIARVOISUUDEN
VÄHENTÄMINEN

6. Puhdas vesi ja sanitaatio

Tavoitteena on varmistaa, että kaikilla on riittävästi puhdasta vettä, WC- ja peseytymismahdollisuudet. Puhdas vesi on elintärkeää – ilman sitä sairastumme helpommin, ruoan tuottaminen vaikeutuu ja toimeentulo on hankalaa.

Vuonna 2024 noin 695 miljoonalla ihmisellä ei ollut turvallista juomavettä. Noin 1,7 miljardilta ihmiseltä puuttuivat kunnolliset saniteettitilat kotona.

Tarkempia tavoitteita:

- Taata kaikille puhdas ja edullinen juomavesi
- Taata kaikille mahdollisuus hyvään hygieniaan
- Vähentää veden saastumista
- Käyttää vettä tehokkaammin, jotta sitä riittää kaikille.

8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua

Tavoitteena on, että kaikilla olisi mahdollisuus tehdä mielekästä ja reilua työtä, josta saa palkkaa ja joka ei vahingoita ympäristöä. Kun ihmisillä on työtä, yhteiskunta voi hyvin ja talous kasvaa kestävästi.

Talouskasvua tarvitaan etenkin köyhimmissä maissa. On tärkeää luoda työpaikkoja, tukea yrittäjiä ja käyttää luonnonvaroja viisaasti.

Tarkempia tavoitteita:

- Ylläpitää talouskasvua erityisesti köyhimmissä maissa
- Edistää hyvien työpaikkojen syntymistä ja yrittäjyyttä
- Tuottaa tavaroita luonnonvaroja säästäen
- Vähentää niiden nuorten määrää, jotka eivät ole töissä tai koulussa
- Poistaa pakotyö, ihmiskauppa ja lapsityö

10. Eriarvoisuuden vähentäminen

Tavoitteena on vähentää eriarvoisuutta niin maiden sisällä kuin niiden välillä. Vaikka maiden väliset tuloerot ovat pienentyneet, eriarvoisuus yksittäisten maiden sisällä on usein kasvanut. Kaikkien ihmisten ääntä pitää kuulla, erityisesti niiden, joilla on heikommät mahdollisuudet vaikuttaa.

Tarkempia tavoitteita:

- Nostaa köyhimpien ihmisten tulotasoa yli maan keskiarvon
- Taata kaikille yhtäläiset mahdollisuudet ja vähentää syrjintää
- Mahdollistaa turvallinen ja reilu muuttaminen maasta toiseen

7. Edullista ja puhdasta energiaa

Tavoitteena on, että kaikilla olisi edullista, toimivaa ja nykyaikaista energiaa, kuten sähköä. Tällä hetkellä noin 640 miljoonalla ihmisellä ei ole sähköä käytössään. Energiantuotanto aiheuttaa myös suurimman osan ilmastomuutosta kiihdyttävistä päästöistä, joten tarvitsemme puhtaampia ja tehokkaampia energialähteitä.

Tarkempia tavoitteita

- Varmistaa edullinen, luotettava ja uudenaikainen energia kaikille
- Lisätä uusiutuvan energian, kuten auringon ja tuulen, käyttöä

9. Kestävää työtä, innovaatiota ja infrastruktuuria

Tavoitteena on rakentaa kestäviä teitä, rakennuksia ja muita rakenteita eli infrastruktuuria. Samalla halutaan kehittää ympäristöystävällistä teollisuutta ja uusia keksintöjä, jotka auttavat esimerkiksi liikenteessä, viljelyssä, energiantuotannossa ja viestinnässä.

Tarkempia tavoitteita:

- Edistää kestäväää teollisuutta ja lisätä sitä köyhimmissä maissa
- Parantaa pienten yritysten mahdollisuuksia menestyä
- Käyttää luonnonvaroja viisaasti ja lisätä ympäristöystävällistä teknologiaa

11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt

Tavoitteena on tehdä kaupungeista ja asuinalueista turvallisia, toimivia ja ympäristöystävällisiä. Yli puolet maailman ihmisistä asuu kaupungeissa, joten niissä pitää olla peruspalvelut, sähkö, hyvät asumisolosuhteet ja kulkuyhteydet ilman että ympäristö vahingoittuu.

Tarkempia tavoitteita:

- Taata kaikille riittävä, turvallinen ja edullinen asunto sekä peruspalvelut
- Parantaa köyhien asuinalueita eli slummeja
- Vähentää katastrofien, kuten tulvien ja saastumisen, aiheuttamia vahinkoja
- Taata kaikille pääsy yhteisiin julkisiin tiloihin

13 ILMASTOTEKOJA

12 VASTUULLISTA
KULUTTAMISTA

15 MAANPÄÄLLINEN
ELÄMÄ

14 VEDENALAINEN
ELÄMÄ

17 YHTEISTYÖ JA
KUMPPANUUS

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

12. Vastuullista kuluttamista

Tavoitteena on käyttää luonnonvaroja viisaasti ja vähentää turhaa kulutusta ja saastumista. Jos väestö kasvaa ennustetusti 9,6 miljardiin vuoteen 2050 mennessä, nykyinen elämäntapamme ei enää toimi – luonnonvarat eivät riitä kaikille.

Talouden tulisi lisätä hyvinvointia niin, että samalla suojellaan luontoa.

Tarkempia tavoitteita:

- Käyttää luonnonvaroja kestävällä ja tehokkaalla tavalla
- Puolittaa ruokajätteen määrää ja vähentää hävikkiä
- Vähentää jätteiden syntymistä selvästi
- Varmistaa, että kaikki tietävät kestävästä elämäntavasta ja luonnon suojelusta

14. Vedenalainen elämä

Tavoitteena on suojella meriä ja käyttää niiden tarjoamia luonnonvaroja viisaasti. Meret peittävät 75 % maapallon pinnasta ja ovat elämälle todella tärkeitä. Ne vaikuttavat säähän, juomaveteen, ruokaan ja toimivat kulkureitteinä.

Tarkempia tavoitteita:

- Ehkäistä ja vähentää merten saastumista merkittävästi
- Säännellä kalastusta ja lopettaa liikakalastus
- Poistaa tuet, jotka edistävät haitallista kalastusta
- Auttaa köyhiä saarivaltioita hyötymään merten kestävästä käytöstä

16. Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto

Tavoitteena on edistää rauhaa ja turvallisuutta, varmistaa kaikille oikeuspalvelut ja rakentaa reilua toimintaa kaikkialla. Rauha säilyy varmemmin, kun ihmisiä kohdellaan hyvin, väkivaltaa ei käytetä ja ihmisoikeuksia kunnioitetaan.

Tarkempia tavoitteita:

- Vähentää väkivaltaa ja siihen liittyviä kuolemia merkittävästi
- Lopettaa lapsiin kohdistuva väkivalta ja kidutus
- Varmistaa, että päätöksissä kuullaan kaikkia ja ne tehdään reilusti
- Turvata perusoikeudet kaikille

13. Ilmastotekoja

On toimittava nopeasti ilmastomuutosta vastaan. Ilmasto lämpeneminen aiheuttaa tulvia, maaperän kulumista, merenpinnan nousua ja yllättäviä sääilmiöitä. Nämä vaikeuttavat elämää erityisesti köyhimmillä alueilla. Maailman maat ovat sopineet toimista ilmastomuutoksen pysäyttämiseksi.

Tarkempia tavoitteita:

- Parantaa maiden kykyä selviytyä ilmaston aiheuttamista luonnonkatastrofeista
- Lisätä tietoa ja koulutusta ilmastomuutoksesta, jotta ihmiset ja yhteisöt osaavat toimia paremmin

15. Maanpäällinen elämä

Tavoitteena on suojella ja palauttaa metsiä ja muita luontoympäristöjä sekä käyttää niitä viisaasti. Metsät peittävät 30 % maapallosta ja niissä elää yli 80 % kaikista eläimistä, kasveista ja hyönteisistä.

Tarkempia tavoitteita:

- Hoitaa metsiä kestävästi, pysäyttää metsien häviäminen ja istuttaa lisää puita
- Estää aavikoitumista ja lopettaa maaperän pilaantuminen
- Suojella lajien luontaisia elinympäristöjä ja uhanalaisia lajeja, jotta ne eivät katoa
- Vähentää haitallisten vieraslajien leviämistä

17. Yhteistyö ja kumppanuus

Tavoitteena on, että kaikki – hallitukset, yritykset ja ihmiset – tekevät yhteistyötä kestävä kehityksen saavuttamiseksi. Yhteistyötä tarvitaan paikallisesti ja koko maailman laajuisesti.

Tarkempia tavoitteita:

- Tehdä maailmankaupasta reilumpaa kaikille
- Kehittää teknologiaa ja tapoja tehdä yhteistyötä
- Lisätä rahaa, jolla tuetaan köyhimpien maiden kehitystä
- Viedä ympäristöystävällistä teknologiaa köyhimpiin maihin
- Saada kaikki yhteiskunnan ihmiset ja ryhmät tekemään yhteistyötä kestävä kehityksen edistämiseksi